

บทที่ 4

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการอธิบาย ลำดับในการเลือก และความตั้งใจที่จะสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยอีกครั้งหนึ่งกับผลการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้สามารถอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐานได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 “รูปแบบการอธิบายมองโลกแง่ร้าย มีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางลบกับผลการเรียน ”

จากการทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ดังแสดงในตารางที่ 11 พบว่า คะแนนรูปแบบการอธิบายมีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางลบกับผลการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานและสามารถอภิปรายผลได้ว่า นิสิตที่ได้คะแนนรูปแบบการอธิบายในทุกๆมิติสูงกว่าค่ามัธยฐานของมิตินั้นๆ เป็นผู้ที่มีรูปแบบการอธิบายในลักษณะมองโลกในแง่ร้ายคือ อธิบายเหตุการณ์เลวร้ายในลักษณะการอธิบายสาเหตุภายใน ความล้มเหลว และความทั่วไป ซึ่งจะทำให้นิสิตผู้นั้นตกอยู่ในภาวะการเกิดการช่วยตนเองไม่ได้ ที่เกิดจากการเรียนรู้ ส่งผลทำให้แสดงอาการต่างๆออกมาในรูปการบกพร่องด้านแรงจูงใจ บกพร่องด้านปัญญา และบกพร่องด้านอารมณ์ ทำให้นิสิตเบื่อหน่ายเกิดความท้อแท้ในการเรียน ซึ่งจะมีผลต่อผลการเรียนทำให้ได้ผลการเรียนต่อยกกว่า นิสิตที่มีรูปแบบการอธิบายในลักษณะมองโลกในแง่ดีคือ มีลักษณะการอธิบายสาเหตุภายนอก ความล้มเหลว และความจำเพาะ

จากผลการวิจัยที่ได้มีสอดคล้องกับ Nolen-Hoeksema, Girgus และ Seligman (1986) ที่พบว่า เด็กที่มีรูปแบบการอธิบายเหตุการณ์เลวร้ายในลักษณะการอธิบายสาเหตุภายใน ความล้มเหลว และความทั่วไป และอธิบายเหตุการณ์ดี ในลักษณะการอธิบายสาเหตุภายนอก ความไม่ล้มเหลว ความจำเพาะ ซึ่งถือได้ว่าเป็นผู้ที่มีลักษณะการมองโลกในแง่ร้าย มีแนวโน้มที่จะได้คะแนนทดสอบผลสัมฤทธิ์ต่ำ และแสดงพฤติกรรมกรรมการช่วยตนเองไม่ได้มากกว่าเด็กที่มีรูปแบบการอธิบายในลักษณะมองโลกในแง่ดี (อธิบายสาเหตุภายนอก ไม่ล้มเหลว และจำเพาะ) รวมทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Peterson และ Barrett (1987) ที่พบว่า รูปแบบการอธิบายมีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางลบกับผลการเรียน (GPA)

สมมติฐานที่ 2 “ ความตั้งใจที่จะสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยอีกครั้งหนึ่ง มีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางลบกับผลการเรียน ”

จากการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 โดยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ดังแสดงในตารางที่ 11 พบว่า ความตั้งใจที่จะสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยอีกครั้งหนึ่ง มีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางลบกับผลการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ว่า นิสิตที่มีความตั้งใจที่จะสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยอีกครั้งหนึ่งต้องการเวลาที่จะอ่านหนังสือเพื่อสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยใหม่ในปีต่อไป จึงทำให้มีผลการเรียนด้อยกว่านิสิตที่ไม่มีความตั้งใจที่จะสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยอีกครั้งหนึ่ง ที่เป็นเช่นนี้เพราะแม้ว่าการเรียนชั้นปีที่ 1 นั้นเป็นการเรียนวิชาพื้นฐานทั่วไปก็ตาม แต่เนื้อหาจะไม่ครอบคลุมทุกวิชาในการสอบคัดเลือก เพราะการสอบคัดเลือกเป็นการสอบทดสอบความรู้ในลักษณะที่กว้างแต่ตื้น คือ สอบวิชาพื้นฐานทั่วไปหลายวิชา เช่น คณิตศาสตร์ ภาษาไทย สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ฯลฯ แต่การเรียนวิชาพื้นฐานในชั้นปีที่ 1 จะเป็นในลักษณะแคบแต่ลึก วิชาหลักจะถูกนำมาแบ่งย่อยเป็นหลายๆ วิชา เพื่อให้ได้เนื้อหาความรู้ที่ลึกซึ้งและละเอียดมากขึ้น จึงพบว่า เนื้อหาบางส่วนหรือบางวิชาไม่ใช่ความรู้ที่เป็นประโยชน์ที่จะนำไปใช้ในการสอบคัดเลือก ทำให้นิสิตที่มีความตั้งใจที่จะสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยอีกครั้งหนึ่งเพื่อไปสอบคัดเลือกใหม่ต้องแบ่งเวลาที่จะอ่านหนังสือเตรียมตัว หรืออาจจะต้องเรียนกวดวิชาเพิ่มขึ้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนมีผลกระทบต่อผลการเรียนอย่างแน่นอน

สมมติฐานที่ 3 “ รูปแบบการอธิบายมองโลกแง่ร้าย มีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางลบกับความตั้งใจที่จะสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยอีกครั้งหนึ่ง ”

จากการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 โดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างรูปแบบการอธิบายมองโลกแง่ร้ายกับความตั้งใจที่จะสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยอีกครั้งหนึ่ง ดังแสดงในตารางที่ 11 พบว่า รูปแบบการอธิบายมองโลกแง่ร้ายมีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางบวกกับความตั้งใจที่จะสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

จากผลการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเหตุที่นิสิตที่มีรูปแบบการอธิบายมองโลกแง่ร้ายมาก จะมีความตั้งใจที่จะสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยอีกครั้งหนึ่งมาก อาจเป็นเพราะว่า นิสิตไม่มีความพึงพอใจในตนเองกำลังศึกษาอยู่ จึงมีความตั้งใจที่จะสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้ได้คณะที่ตนต้องการ ซึ่งสามารถพิจารณาได้จากค่าสัมประสิทธิ์

สหสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการอธิบายมองโลกแง่ร้ายกับลำดับในการเลือก ดังแสดงในตารางที่ 11 พบว่ารูปแบบการอธิบายมองโลกแง่ร้ายมีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางบวกกับลำดับในการเลือก หมายความว่า นิสิตที่มีรูปแบบการอธิบายมองโลกแง่ร้ายมากนั้นมีลำดับในการเลือกเป็นลำดับท้ายๆ ดังนั้นจึงเป็นไปได้ว่านิสิตที่มีรูปแบบการอธิบายมองโลกแง่ร้ายมากก็必将มีความตั้งใจที่จะสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยอีกครั้งหนึ่งมากขึ้น (ซึ่งอาจเป็นผลมาจากลำดับในการเลือกของนิสิตนั่นเอง) และเมื่อพิจารณาถึงสาขาเรียนในระดับอุดมศึกษา จะพบว่า มีเพียงไม่กี่สาขา ที่มีผู้เลือกเรียนเป็นอันดับที่ 1 สาขาเหล่านี้ที่รับนักเรียนทางแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ ได้แก่ สาขา แพทยศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วย แพทยศาสตร์ ทันตแพทยศาสตร์ เภสัชกรรมศาสตร์ พยาบาลศาสตร์ สัตวแพทยศาสตร์ เป็นต้น นอกจากนี้ก็มีวิศวกรรมศาสตร์ และสถาปัตยกรรมศาสตร์ ส่วนสาขาที่รับนักเรียนที่เรียนแผนการเรียนทาง ศิลปะ ได้แก่ สาขาอักษรศาสตร์ เป็นสำคัญ ส่วนสาขาอื่นๆ ที่นอกเหนือจากนี้ส่วนใหญ่ มีผู้เลือกเรียนเป็นอันดับรองลงมา และส่วนใหญ่แล้วก็มักจะได้รับจากผู้เลือกสาขาทางด้าน การแพทย์ วิศวกรรม สถาปัตย หรืออักษรศาสตร์ เป็นอันดับ 1 แต่สอบเข้าสาขานั้นๆ ไม่ได้ แต่ก็มีคะแนนสอบสูงพอที่จะเข้าเรียนสาขาอื่นๆ ที่ตนเลือกเอาไว้ในอันดับท้ายๆ ได้ ด้วยเหตุนี้สาขาอื่นๆ จึงมักได้บุคคลที่ไม่เต็มใจ หรือตั้งใจจะประกอบวิชาชีพอื่น (ประยูร ศรีประสาธน์, 2530: 59)

การที่ผลการวิจัยออกมาเป็นเช่นนี้ ผู้วิจัยคิดว่าเกิดเฉพาะกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา เพราะ การสอบเอ็นทรานซ์ในสังคมไทยนั้นมีปัจจัยหลายอย่างประกอบกัน ไม่ว่าจะเป็นความพึงพอใจใน คณะที่ศึกษา (ซึ่งดูง่าย ๆ ได้จากลำดับในการเลือก) แต่ถ้าศึกษากับกลุ่มตัวอย่างอื่น เช่น คณะที่มี คะแนนสอบเข้ามหาวิทยาลัยอยู่ในระดับกลางๆ อย่างคณะบัญชี คณะวิทยาศาสตร์ ฯลฯ รูปแบบการอธิบายจะทำนายได้ดีกว่า นั่นคือ ผู้ที่มีรูปแบบการอธิบายในลักษณะมองโลกในแง่ดี น่า จะมีความตั้งใจที่จะสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยอีกครั้งหนึ่งสูงกว่าผู้ที่มีรูปแบบการอธิบายใน ลักษณะมองโลกในแง่ร้าย

สมมติฐานที่ 4 " รูปแบบการอธิบายมีผลต่อผลการเรียนมากกว่าความตั้งใจที่จะสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยอีกครั้งหนึ่ง "

จากการทดสอบสมมติฐาน โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ดังแสดงในตารางที่ 12 พบว่า รูปแบบการอธิบาย ($\beta = -0.55$) มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวถดถอยทำนายมากกว่าความตั้งใจที่จะสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยอีกครั้งหนึ่ง ($\beta = -0.10$) สามารถแปลผลได้ว่า รูปแบบการอธิบายมี ผลต่อการเรียนมากกว่าความตั้งใจที่จะสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับ สมมติฐานที่ตั้งไว้ รวมทั้งจากการเปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการอธิบาย กับผลการเรียน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจที่จะสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย

อีกครึ่งหนึ่ง ยังพบว่า รูปแบบการอธิบายมีความสัมพันธ์กับผลการเรียนมากกว่าความตั้งใจที่จะสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยอีกครั้งหนึ่ง

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kamen และ Seligman (1987, quoted in Seligman et al., 1988) ที่พบว่ารูปแบบการอธิบายนั้นสามารถทำนาย GPA ของนักศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยได้ และประสุมิ หุ่นวงศ์มาศ (2534) พบว่ารูปแบบการอธิบายในมิติแห่งกำเนิดของสาเหตุ มิติความสม่ำเสมอ มิติความทั่วไป สามารถร่วมกันเป็นตัวทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ทั้งนี้เป็นเพราะรูปแบบการอธิบายมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่ว่าจะกลุ่มตัวอย่างจะเป็นนักเรียน หรือนิสิต นักศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีการช่วยตนเองไม่ได้ที่เกิดจากการเรียนรู้

สมมติฐานที่ 5 “ ลำดับในการเลือก มีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางบวกกับความตั้งใจที่จะสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยอีกครั้งหนึ่ง ”

จากการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 5 โดยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ดังแสดงในตารางที่ 11 พบว่า ลำดับในการเลือกมีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางบวกกับความตั้งใจที่จะสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยอีกครั้งหนึ่ง ($r = -.39$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน คือนิสิตที่เลือกสอบเข้าคณะครุศาสตร์ในลำดับท้ายๆ (ลำดับที่ 3 และ 4) จะมีความตั้งใจที่จะสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยอีกครั้งหนึ่งมาก เพราะโดยทั่วไปนิสิตที่สอบเข้ามาในลำดับที่ท้ายๆ มิได้ตั้งใจที่จะเรียนสาขานี้อย่างจริงจัง จึงคิดที่จะไปสอบคัดเลือกใหม่เพื่อเปลี่ยนสาขาหรือสถาบันใหม่ ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับ อรุณช บุญยงนก (2526) ที่พบว่า นิสิตที่ออกกลางคันส่วนมากออกจากคณะที่ถูกเลือกเป็นลำดับที่ 3-5 ในการสอบเข้า และสถานภาพปัจจุบันของนิสิตที่ออกกลางคันทันนั้นกำลังศึกษาในคณะที่นิสิตสอบคัดเลือกได้ใหม่ในปีต่อมา รวมทั้งสอดคล้องกับ วรรณ และ นวลจันทร์ (2527) ซึ่งพบว่าอันดับการเลือกสอบเข้ามีความสัมพันธ์กับความต้องการสอบคัดเลือกใหม่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 กล่าวคือ นิสิตที่เลือกอันดับที่ 4-6 ต้องการจะไปสอบคัดเลือกใหม่มีร้อยละสูงกว่านิสิตที่เลือกอันดับที่ 1-3 โดยสรุปอาจกล่าวได้ว่า นิสิตที่มีลำดับในการเลือกเป็นลำดับที่ท้ายๆ มีความตั้งใจที่จะสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยอีกครั้งหนึ่ง มากกว่านิสิตที่มีลำดับในการเลือกต้นๆ